

Monumentnummer*: 521334

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 22 april 2002
Kadaster deel/nr 82633/24

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Vught		Vught		Noord-Brabant			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Taalstraat	14			5261 BE	Vught		
Taalstraat	16			5261 BE	Vught		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*		Appartement aanduiding		Grondperceel
Vught		K					458
Vught		K					459

Omschrijving**

Inleiding

Het dubbele HERENHUIS is gelegen langs de oostelijke zijde van de Taalstraat, en sluit aan beide zijden aan op de belendende panden. De Vughtse aannemer H. Hermans bouwde het herenhuis voor zichzelf. Deze aannemer was tevens verantwoordelijk voor het ontwerp, dat een Neo-Renaissance vormt. Het herenhuis Taalstraat 16, waarin de aannemer woonde, is aanzienlijk groter dan Taalstraat 14, dat naar alle waarschijnlijkheid werd verhuurd. Binnen het bouwvolume van het herenhuis Taalstraat 16 bevindt zich op de begane grond tevens een voormalig KOETSHUIS. De inwendige dispositie van het dubbele herenhuis is in de loop der jaren enigszins gewijzigd, met name op de bovenverdieping.

Omschrijving

Het herenhuis heeft een globaal rechthoekige plattegrond, met aan de achterzijde twee eenlaags aanbouwen. Het gedeeltelijk onderkelderde gebouw telt twee bouwlagen onder een afgeplat schilddak, gedekt met kruispannen. Boven de voorgevel zijn hierin een tweetal dakkapellen met fronton aangebracht. Bakgoot op klossen. De gevels van het dubbele herenhuis zijn opgetrokken in baksteen,

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

met drijfstenen elementen. De voorgevel heeft een smalle middenrisaliet, waarin de ingangspartij van het woonhuis Taalstraat 16 is gelegen. Deze middenrisaliet wordt aan de bovenzijde afgesloten door een trapgevel, bekroond met een natuurstenen fronton. Aan weerszijden van de middenrisaliet telt het gebouw twee traveeën. De hoektravee van Taalstraat 16 -waarin de poort van het voormalige koetshuis is aangebracht- is breder dan de hoektravee van Taalstraat 14, waarin de ingangspartij van dit huis ligt. De voorgevel is voorzien van speklagen. Langs de bovenzijde van de voorgevel een klaverbladboogfries. Tussen de verdiepingen is -tussen twee natuurstenen lijsten- een fries met polychroom siermetselwerk aangebracht. De ingangspartij van het herenhuis Taalstraat 16 is gelegen in de middenrisaliet, heeft een houten paneeldeur met half rond venster en wordt afgesloten door een rondboog met natuurstenen blokken en een sluitsteen, versierd met een leeuwenkop. Hierboven een ovaalvormig bovenlicht met glas-in-lood, omlijst met een festoen. Aan weerszijden van deze ingangspartij driedelige samengestelde vensters ter hoogte van de voorkamers van de woonhuizen. Deze brede vensters hebben glas-in-loodramen in de bovenlichten en zijn aan de bovenzijde voorzien van een driedelige boog onder een korfboog, rustend op een kraagsteen in de vorm van een leeuwepoot. Houten benedenluiken, beschilderd met lichte rozetten. Geheel links in de gevel de ingangspartij van Taalstraat 14, eveneens onder een rondboog en bestaand uit een houten paneeldeur met half rond venster. Het bovenlicht boven deze ingang bestaat uit een tweelichtvenster met glas-in-lood onder een rondboog. De ingang van het koetshuis, geheel rechts in de gevel, toont een identieke vormgeving. Op de bovenverdieping zijn de vertrekken voorzien van recht gesloten vensters met T-ramen met glas-in-lood bovenlicht en benedenluiken. Boven deze vensters een strek. In de middenrisaliet op de bovenverdieping eveneens een venster met T-raam en luiken, hier onder een ontlastingsboog. In de trapgevel boven de middenrisaliet is een klein rechthoekig venster met glas-in-lood bovenlicht en een natuurstenen sluitsteen aangebracht. Hierboven een klein rond venster. De zuidelijke zijgevel van het dubbele herenhuis is voorzien van een trapgevel.

De a-symmetrische achtergevel (oostelijke gevel) wordt aan de rechterzijde afgesloten door een topgevel, boven het woonhuis Taalstraat 16, de meest linkse travee van het woonhuis Taalstraat 14 heeft in de achtergevel een rechte afsluiting. De zeer sober uitgevoerde achtergevel heeft bij beide woonhuizen een ondiepe aanbouw ter hoogte van de achterkamer en een diepere aanbouw rechts daarvan, waarin keukens en bijkeukens zijn ondergebracht. De uitbouw voor de achterkamer was bij beide woningen voorzien van een schuifdeur met glas-in-lood zij- en bovenlichten. Bij Taalstraat 14 zijn alleen de glas-in-lood zijlichten nog aanwezig en zijn de bovenlichten vervangen door eenvoudiger ramen. Bij Taalstraat 16 is de schuifdeur vervangen door een venster en is alleen het glas-in-lood bovenlicht nog aanwezig. Boven de uitbouw is een balkon aangebracht. Beide woonhuizen hebben aan de rechterzijde van de achtergevel, boven de keukens een uitbouw voor het trappenhuis.

Bij Taalstraat 14 is hierin nog de oorspronkelijke venstervorm gehandhaafd: twee gekoppelde getoogde vensters, gevuld met glas-in-lood. In het trappenhuis van Taalstraat 16 is dit vervangen door een recht gesloten venster.

In het interieur is op de benedenverdieping van beide woonhuizen de oorspronkelijke dispositie grotendeels gehandhaafd.

Achter de ingang een lange, smalle gang met rechts hiervan een woonkamer over de gehele diepte van het pand. Hierachter het trappenhuis. In de aanbouw aan de achterzijde van de panden de keukens en een berghok/bijkeukens. Op de bovenverdieping is de indeling bij beide panden enigszins gewijzigd.

In het interieur is nog een aantal oorspronkelijke elementen aanwezig, onder meer in Taalstraat 14 stucplafonds in de gang, woonkamer en trappenhuis (in Taalstraat 16 onder verlaagde plafonds). In beide herenhuisen in de voorkamer een schoorsteenmantel: in Taalstraat 16 met zwarte marmeren schouw, met siertegels en een boezem met stucwerkpilasters, gesierd met bloemenranken. In Taalstraat 14 een eenvoudigere schoorsteen, de boezem gesierd met ranke stucwerkcolonettes. Verder zijn onder

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

meer van belang de houten trappalen in het trappenhuis en de stucwerk Korintische pilasters tegen de wanden in het trappenhuis.

Waardering

Het dubbele herenhuis is van algemeen belang. Het object bezit cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van het belang van Vught als nederzetting met vele luxueuze herenhuizen en villa's voor de gegoede burgerij. Voorts is het object van belang als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van het dubbele herenhuis. Het bezit architectuurhistorische waarde vanwege het bijzondere materiaalgebruik en de rijke ornamentiek. Het bezit ensemblewaarde vanwege de bijzondere betekenis van het dubbele herenhuis wegens de situering, verbonden met de ontwikkeling van de Taalstraat, waar in de loop van de negentiende eeuw vele luxueuze villa's, landhuizen en herenhuizen verrezen. Het object is van belang vanwege de architectonische gaafheid van het exterieur en vanwege typologische zeldzaamheid.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument